

Cansons Folclòrics

Catalanas

Apliquadas al Treball

Lema: Del treball ne ve el
descans

Cansons Folclòrics Catalanas
Apliquadas al Treball

Aquest recull l'he dividit en tres grups, en el primer tractaré de las cansons que canten los pagesos durant llurs feynes agricolas que efectuan al aire lliure, com son de Idauras, Sembrar, Segar etc.; el segon de las que canten en las feynes casolanas, com Passar farina, fer Oli, fer Pintas al cixi, etc.; y el tercer de feynes variats o complementarias que podrien anomenar de indústries, com de Fener, de Paperer, Teixits etc. y altres; de las que no he pogut trobar en los llocs seguits per mi pera formar aquest recull, son cansons de filosa, molineria, d'esquilas, de mariner o pescadors, puig sens dubte n'han d'exister, y d'haverne trobades haguieren ardonit per complert aquest treball.

Son component es veraderament important, tant per la estructura melòdica com la rítmica, de una bellesa gran en sa majoritat, nobilitat de vigorositat, tendresa e ingenuitat les unes y de un sentimentalisme y religiositat les altres.

De ~~fiat~~ qu'es una afició instintiva y sumament ingenua, ses conts están despullats de tot rudiment tècnic y metodich, ab completa llibertat de ritme; riquíssims en melodia essent per llur essència una vera manifestació del caracter català.

— Per Gruyó —

Feynes del Camy

En aquest grupu hi van compreses las tonades aplicadas o las feynes de Selaurar, Sembrar, Borcolar, Segar, Espigolar, Batre, Veremar, de bullir fuyta, bullir Olives, de Pastors y Dallar.

Els caracters generals y mes comuns a casi totes elles, son ab correcció de forma, que si bé no está del tot identificada a llur treball en que apliquen la cantó, no per aixó están mancades la majoria de valors rítmich y melodich y alguna d'ellas ab molta simplicitat e ingenuitat que la fa apreciable; poquentse citar per sa frescor e ingenuitat las cançons n.º 4 de Selaurar, la n.º 1 d'Espurgar, la n.º 3 de Veremar y la n.º 2 de Pastors; las de una amplitut

y vigorositat cantadas a' ple sol, ab una
llibertat de ritme que las fa interessants
la n° 2 de Sembrar y la majoria de las
cançons de Batre; las de caracter melan-
giós i idilich las d'espigolar y Dallar; y las
de una grandiositat y magnificència re-
lligiosa la n° 2 de Barcolar n° 5, 6 y 7 de
Cullir Olives; que formen en el component
del primer grupu.

— I —

Cançons de Llaurear

Recullidas a' Sant Clement del Llobregat
Vallirana, Llavina, Corasola y Reus

Sant Isidro

Sant Isidro s'ha naurit
I a' la vila de Madrid
A l'edat del treball
Pare y mare li falta'
Se'n lloga' ab un cabayé'
Bon treballado' va se':
Aquet mosso qu'heu llogat
Desposen-lo aviat
L'ell no fa' lo qu'ha de fé.
Bon lo cabayé' hi va anar
Per' nar a' veure'l seus conreus
Trova un parey que llauraran
Un parey demés dels seus
Isidro me'n direu vos
Lui son aquets llauradors
Que vos aydan a' llaurar? -

Jo de ningú, se comparat
Sino un Deu que m'ho criat
Senecrist, Nostre Senyor.

de L. Climent del Llo-
-bregat.

Cantada per Sta. Agustina Benet
de Molet(a) la Botxa de 64 anys. fella
de dit poble.

Lo Petit Baylet

Lo petit baylet
demati's llevà
agafa l'arada
y a llaurà se'n va
la mestressa es jove
n'hi diu l'esmorzar
un tupa' de sopas
y un crostó de pa
y una arungadeta
per poderl passà
y una carbasseta
pera xerricar
- Feste ensà' baylet
feste ensà' a'esmorzar
- No pot ser mestressa
que tinch de llaurar

de Vallirana

Conada y Utra me la cantà mon
avia de 78 d'edat (a.c.s.) filla de dit poble
cantantla especialment el pagetós quant
llauraban llurs camps.

Sant Isidro

Sant Isidro n'es criat
que de la vila de Madrid
un vehi d'aquell vehinat
en visa' a' lo cavaller
Sant Isidro se'n va' a' missa
am molta devoció,
Sant Isidro ve' de missa
trova a' l'amo enfado',
Lou teniu nosthamo
que n'esteu tan enfado',
Els mossos qu'estàn am amo
no van a' missa majó'
l'amo diu a' la mestressa
si'l despotejarim o' no'
No'l despoteis nosthamo
que ja n'es bon llaurado',
Lo encare que vagi a' missa
lo parey no'm vaga no,

que n'hi ha un angel del cel
 que llaura quant jo ne hi soc
 Isidro pega un cop de reya
 fa sortir una font major
 beben de l'ayga mestressa
 qu'es ayga de gran valor
 que cura de mal de pedra
 de mal de pedra y dolor.

Sant Isidro, sidro, sidro,

Sant Isidro llaurado

que Sant Isidro llaurado

de Lavid y Ordal

La cantà Na Montserrat Cardis de 18 anys d'edat nascuda a Lavid; aquesta cantà l'aprenque de son pare que fa l'ofici de pages.

Tambi'es cantà a Ordal poble circumvehí de Lavid.

— 284. —

L'amo arriba a la llaurada

Quant l'amo va arribà a la llaurada
 trova l'mosso al cistell que ya bunava.

Hay de la retiu, tiu, tiu, tiu,
 de la refilada

Hay mossos com va y com ve com va la
 hay amo no gayre ve no pas encare ^{gema}
 carregat l'arada l'coll vesten a casa
 feste ferrar un parey d'ous per la criada

Quant l'amo va arribà a la vesprada
 trova lo mosso al llit am la criada

Hay mossos, contem, contem, marxa ^{cas} de
 hay amo contem, contem, per la criada

Que yo m'hi vuy casar qu'ha mi m'agrada

de Terrasola.

Cantada per la citada Montserrat Cardis de Lavid, aquesta també l'aprenque de son pare anant a treballar a dlt poble que's tocant a Lavid.

— 5. —

— Coranda. —

La m'han dit qu'en vas coïxa
 Diga'm noya que tens
 Si t'han fet mal las bajocas
 Qu'es vianda del temps.

(de Reus.)

Me la cantà Na Teresa Pené y Pi-
 guerola, natural de Reus.

Aquesta també l'implecan quant
 Batén.

— II —

Cansons de Sembra

Cançó Nova

Una cançoneta nova

Lom

Una cançoneta nova

Lom;

Lom, lalara, la, la

I una cançoneta nova

De l'ohireu, fadrins

De l'ohireu, fadrins

Queta n'es d'una minyona

Filla del bloc de Guins

I n'es filla de ca'l Ginto

Conforme sab tothom

I ara ~~no~~ n vaig a'anomenarla

Maria es diu de nom

I un dia anava pe'l terme

I la serp l'ava picar

La picada n'es molt mala

Temps s'hi concixerà

I passat alguns mesos

Se li va declarar.

La mare li diu Maria
Ben compte'l que faràs
Luu te'n plantaran bandera
Per tot ahont passaràs
Bona anyada tens sembrada
Ei te la culliràs
Perque lo que jo no sembro
No'm pertany el cullir
Aquell mocador de seda
Bon servey te farà'
Per brigar la criatura
Per nar-la a' batejar.

d'Orrius

La conta Joaquim Gudas y
Puig d'edat 64 anys natural d'Orrius
(Aella) masover de Can Pareras.

— N° 2. —

Corranda

El festejar d'amagat.
Es un viure molt en pena
Quant una brasa de foc
Viantha o l'ayga s'ofega.

de Lluís

La cantà Na Montserrat Cardús
de 18 anys d'edat natural de Lluís
(Panadès)

— III —

Cansins de Farcolar

Recullides a Sant Climent del Llobregat y Vallirana.

La Roser de Rosas Blanques

Qui Aquí dalt del camp
De la plana de Sardanya
- N'hi ha un rosé
- ^{en} L'hi fa las rosas blanques
- N'hi ha un rosé

Colliré un ram
Deu-lo a l'enamorada
I l'hi direu que jo me'n vaiga Franca
Petit Joan,
Com me'n haureu deixada
Dolçeta amor
Que voleu qu'us hi fassi
No'us hi fet mal
Ni tampoch res per força
Bon vaig trucar
Perquè obria la porta
No haguessa entrat
Sense llicència vostra.

de S. Climent.

Cantada per Sr. Agustina Benet.

La Cena

La nit de la bona gran ocasió.
Ab tots los deixebles ^[copayo] va sopar el Senyor
^[copaya] Jesús!
^[copaya] Va sopar el Senyor.

Montes qui s'apava fa aquesta rahó:
- Algun de vosaltres me'n serà el traydor
La respo'n, Sant Pere: | no seré pas jo.
Respo'n, Sant Joan: | jo tampoch senyor
La respo'nque Judas: | pot ser seré jo,
Vest-te'n, vest-te'n, Judas, mala intenció.
Jesús s'en va al hort, | o fer oració.

Montes que la feya, veu venir al traydor.
L'agarra y l'en lliga | ab uns forts cordons
Corona d'espinas | ab puntes de joncs;
Una creu pesada | li fan portar al coll,
No la pot dur, ne' | el Senyor del mon.
Sollocarém un home | qu's dirà Simón
Simón Cirineu | ajuda a dur la creu.
- Jo te la duria | si'm deya el preu
- Si a' jornal enava | jornal anireu;

— De Xorcolan —

Si pobre n'erau | mes pobre seriu
 Carrer d'amargura, | carrer de tristor;
 N'enquontran sa mare | plena de dolor;
 At una torajola, | per' aiugar el Senyor
 Araigues hi, Mare | araigues hi Vos
 Los set espasetas | son los set dolors
 En direm un credo | a i Nostre Senyor
 I l'Ave Maria | a la Verge dels Dolos.

de Vallirana

cantada per la meua avia.

— IV —

Cansins de Segor

Recullidas a Rubí y San Sadurnat
 comarca del Vallés.

10
a Tot baixant-ne de Montanya
al Vallès me s'hi ficat,
al Vallès que n'es gran terra
per los cors enamorats.

b Llei de canyas fa flaitas
y de donas fa cabal;
en la vida tindrà un quarto
y morirà a l'hospital

c - Jo voldria que'm diguessis
d'ont has tretas tantas flors
- Aquestas flors las he tretas
de las penas del meu cor

d A la montanya hi ha boixos
y als boscos hi ha romanins;
a casa de las casadas
¿qui hi neu a buscar, fadrins

e A la vora del riu, mare,
he plantat un taronger
que fa las taronges agres
pera quant me casaré

f Un petit brot de mordueix
de las vestras mans voldria
sols pera pensar ab vos
tots los dias de ma vida

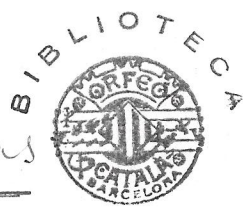
de Rubi

Cantada per la meua tia.

— N° 2. —

Corrondas

La fulla de l'olivera
n'es amarga com un fel
l'amor de las donselletes
n'es mes dolça que la mel.

Les púbbles ranguen, ranguen
Les cabaleris no tant.
Perque' ranguen les púbbles?
Perque tenen mes cabal.

A la vora de la mar
N'hi ha un arbre d'esperança
Totes les horas del dia
Les fulles fan trasmudança

Algún dia'm deyan trista

— Del Segor —

Y ara m'han mudat el nom:
Ara que'm diuen alegre
Toch la més trista del mon.

de Sant Cugat del Vallès

La cantà Na Maria Navarra
d'edat anys. filla de S. Cugat
del Vallès.

Las Ninetas de E

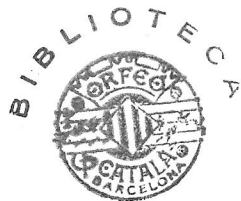
Las ninetas de Cervera
 Varen anar a' espigolar
 [allà al] A n' el fondo de la plana
 Varen anar a' espigolar
 En sent hora d' estmorzar
 Varen contar las monades
 La una ja'n ha fet nou
 Le' altre les hi han robades
 La si'n va anar a' plorar
 Pensant que dingui la veyà
 N' el galán que la mirava.
 Que'n plorau, la meua amor
 Que n'estau tan afligida.
 Prou ne puch de plorar jo
 Si m'han robat las monades
 No vo las han robat no,
 Que prou las teniu guardades
 Si ab això no n'hi ha prou
 Acafeu-vo'n o' les garbes
 Si ab això no n'hi ha prou
 Finch diners a' las butxaques.

d' Alós de Balaguer

— V —

Cansó d' Espigolar

Recullida a' Alós de Balaguer comar-
ca de.

— D'Esgigolre —

Can cantada per Na Maria
Minada d'edat 18 anys filla d'Alòs
de Balaguer comarca de Balaguer
(Lleyda.)

VI

Cançons de Batre

Recullides a' Alòs de Balaguer, Sant
Climent del Llobregat, Reus y Orrius.

Corranda

Éot lo dia toco fo'
I encare no fuch fer palla
'Eix caygués un llam del cel
Que't traqués de la cabana

d'Alòs de Balaguer

Cantada per la societat en altres to-
nadas d'aquett mateix recull Na
Moria Mirada.

14

Corranda

Vostre pare y vostra mare
Que ditxosos deuen ser
A Venen las rosas a casa
Frescas y hermosas
Seas van a cultir al roser.

Vostre mare fos la rosa
Vostre pare lo roser
B I vos fossiu la poncella
Leu hermosa y bella
Lo us culliré

Vostre pare fos l'iglesia
Vostre mare fos l'altar
C I vos fossiu la reliquia
La meua tonica
Lo cada dia us vendria a visitar

D Vostre pare y vostre mare
La s'ho han deixat de dir

Que la vostra cabeyera
Hermosa y bella
No's pentinava per mi.

En tot lo mon
No n'hi ha un altra
De flor tan alta
Una viudeta con vos

de Sant Climent

Cantada per Na Pepa Torrada Tda de
Columer (a) Pepa Blida de 84 anys filla de
dit poble

15

- D^o 3. -

Corrandas

9

Maria de las Guarenta
No't casis ab cap pagès
[que et faran] ^{que et faran}
[te'n fara] ^{te'n fara} cullir bajocas
[et et faran] ^{et et faran}
[et fara] ^{et fara} llevar a' los tres

- D^o 4. -

La m'han dit que'n vas coixa
Digam nova que tens
Si t'han fet mal las bajocas
Qu'es vianda del temps.

de Reus

Has cantà Na Teresa Terri y
Figueroles natural de Reus de 48 a
50 anys d'edat.

Aquestas dos corrandas es
canten també per llaurar y cullir bajocues (monjetes)

— 27° 5. —

Vegis la tonada y lletra de cultis figas
^{de Recus.}
 n° 1 capítul IX. pagina 50. també la can-
 tan per Batre

— 27° 6. —

Vegis la tonada y lletra de Sembrar
 d'Orniús n° 1 capítul II. pagina 15. també
 la apliquen per Batre.

— VII —

Cançons d'Esjurgar

Recullides a' Llavici y Terrasola
 comarca de Panadès

— 57: 1. —

El Mussol

El mussol no'n vol cantar
Que no'n siguin dos.

Ni dos, ni un tot sol
Com cantarà'l mussol
Si n'es tot sol?

El mussol no'n vol cantar
Que no'n siguin tres
Ni tres, ni dos, ni un tot sol
Com cantarà'l mussol
Si n'es tot sol?

El mussol no'n vol cantar
Que no'n siguin quatre
Ni quatre, ni tres, ni dos, ni
un tot sol
Com cantarà'l mussol
Si n'es tot sol?

El mussol no'n vol cantar
etc. (es canta fins a dotze)

de Lluïsa

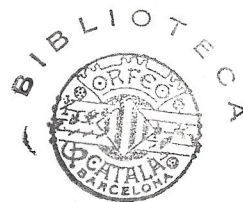
Fou cantada per Na Montserrat

Cançons d'edat 18 anys nascuda a Lo-
-vid del Canadès.

— 57: 2. —

Es canta ab igual tonada y lletra
del n° 4 capítol I. pagina 12.

— D^o S. —

17

Corranda

Maria de las Guaranza
 Tu serás la vermadora
 Te'n comprari un faltonet
 Rebinosa la portadora.

de Reus.

Cantada per Na Teresa Ferri y Fi-
 -guerola natural de Reus.

— VIII —

Cansons de Veremar

Recullidas a Reus. Pineda (Priorat)
 y Llavard (Paradís).

18

— 2^a. —

Corranda

Maria de las Guaranza
Tú serás la vermadora
Te ^mcomprare' un falsonet
Rechims a' la portadora

de Povoleda (Priorat)

Cantada per na Maria Gifoll de
47 anys d'edat filla de dit poble

19

— 3^a. —

Corranda

Vostre pare y vostra mare
amoretta meua
Guina gent que deuen ser
Vostre mare n'és la rosa

amoretta meua
Vostre pare n'és la rose'
I vos sou la poncellata
amoretta meua
Qu'algún dia culliré

de Llarida

Cantada per la citada Montse-
nat Cardús.

— IX —

Cansons de diverses Feymes

Compren de cullir avellanes, admetlles
cireras, figues, magranes, bajoques y
aglans.

Recullidas a' Reus, Povoleda, L. Climent
del Llobregat, Vallirana, Rubí, Alís de Ba-
laguer y Ayga-viva (La selva).

— 43 —

— Als avellanes —

20

— 28es 3. —

Corranda

a

Mare dixiu m'hi anar
A la foga a'plegar avellanes
Los diners que guanyaré
Serán por las amecadas.

b

Mare dixiu m'hi anar
A la fira de Verdú
Me'n compraré un poch de cartes
Per jugar al trenta-hu.

de Reus

Contada per Na Teresa Ferré y
Figueroles esmentada ya en aquest
recull.

— N.º 2. —

21

Corranda

Mare de xumí anar
 A Al forçà d'aplegàr vellanas
 Que'ls dinés que guanyaré
 Serán per las anecadas.

de Povoleda (Priorat)

Cantada per Na Maria Guifoll de 17
 anys filla de dit poble.

22

— N.º 3. —

El Marinero

Mhi havia un marinero
 Capor la mar navegava
 Se li'n gira un quantot temps
 I el marinero si asfanta

Quan el dingo, dingo,
 Quan el dingo dayna
 Entre sol y viento
 La fusca li dona cure.

Se'n reclama a'sants y santas
 I a la Virgen Loberana
 I el dimoni n'està enfronta
 I li responde a'l'altra banda.
 Quan el dingo, dingo
 etc. etc.

Que m'enclara's marinero
 Li yo te'n traygo del agua
 I te'n donaré un adillo
 Cubierto di oro y plata
 Quan el dingo, dingo
 etc. etc.

- De Orellana -

No'm vull un adillo, no,
 Si no quan te moriràs
 Si no quan te moriràs
 Que m'entreguis la tua alma
 Quan el dingo, etc.
 L'alma l'antego a' Dios
 I el cuerpo a' la mar salada;
 I en baci' un anhel dal cielo
 Quan la corona y la palma
 Quan el dingo, etc.

Pujà, pujà mariner
 Que Jesuchrist te demana
 Que no'n pujaria jo
 Senyor, sense confessar ma ?
 Quan el dingo etc.

Pujà, pujà mariner
 Que ja n'estàs perdonado.

cantada per en Bonaventura Riera

cantada per en Bonaventura Riera

- De Admetlles -

- 25° 3. -

22 bis Corronda

Te'n convido a menjar atmetlles
 Quan l'atmetller florirà
 Si'n florirà y no granava
 Te'n torno a desconvidar.

de Rius.

Cantada per la citada Teresa
 Ferri' de Rius.

Es canta ab la tonada de Veremar
 N° 1 capítul VIII vègis pagina 31 del plech de
 tonades

23

— N.º 1. —

Corronda

A

Antonia baixa la branca
Una poma culliré
Una poma y una pera
Y una flor d'aquest terringer.

B

La cirereta'm fa cantar
Quant la veig tant vermelleta
La cirereta'm fa cantar
Quant la veig vermellejar

de S. Climent.

Cantada per Na Leonor Mestres de
15 anys filla de Sant Climent.

23 bis

— N.º 2. —

Corronda

Joanet a'tu't convidó
Si a la vinyadins vols venir
Que n'hi ha moltes cireras
I tu las podràs cullir

de Reus.

Aquesta es canta ab la mateixa
tonada de cullir admetllas, veigis el
n.º 1 capítol ^{E y n.º capítol VIII.} IX^a pagina 31 del plech de
tonades 1.er gruppe.

Cantada per la matixa Teresa Ferré
de Reus.

24

- 2^a 3. -

Corrandas

a La figa pera ser bona
Ha de tindre tres senyals
Olivellada, secallona
Y picada dels pardals.

Altre variant de lletra.

b La figa pera ser bona
Deu tenir tres condicions:
Modureta, pansideta,
Y picada dels moixons.

de Reus.

Aquesta tón la tonada y lletra també
la contem quant Baten.

Cantada per Na Teresa Pené de
Reus.

25

- 2^a 2. -

Corranda

Las figas per ser maduras
N'hon de tenir tres senyals
Per ser secas secayonas, si, si,
Y picadetas dels pardals

de Rubí

Cantada per Na Montserrat Car-
duís d'edat 18 anys nascuda a Laved
del Panadés, residint actualment a Ru-
bí ahont hi apunqui aquesta corranday
altres cançons que vaig anotar-li.

25 bis — 25° 3. —

Corranda

Marieta si vols venir
Al hort a'cullir magranes
Mentre tu les culliràs
Jo fare' baixar les rames.

Alos de Balaguer

Aquesta es canta ab la mateixa
^{de Batle}
tonada n° 1 capítol VI pagina 21 del plech
de tonades.

Cantada per Na Maria Mirada
d'Alos de Balaguer.

25 ter — 25° 3. —
Corranda

Maria de las Guaranza

A No't casis ab capfoges
Si'n farà cullir bajoques
I't farà llevar a' las tres.

Ja m'han dit que'n vas coixa
Dugim roya que tens
Si't fan fer mal las bajoques
Que's vianda del temps

X Maria, per bé que't vull,
No't cases a' la Peibera
Que sols menjaràs bajoques
I flor de carobassera.

de Reus.

Aquestes es canten ab las tonades de Batle
n° 3 y 4 capítol VI pagina 23 del plech de tonades
cantades per la dita Teresa Ferré

25 quant — 25° 2. —
Corrandor

Maria de be' que't vull
No't casis a' la Ribera
Qui't faràn menjar bajocas
y flors de carbacera.

de Povoleda (Priorat.)

Es canta ab la tonada de Veremar
n° 2 capítul VIII. pagina 33 del flech de
tonadas

Cantada per la dita Maria Gi-
foll.

De cul·liu aglans

— 25° 3. —

Vegis la tonada y lletra n° 7 capítul
X. pagina 67. de cul·liu Olivas. la canton
pera cul·liu aglans.

Cançons de collir Olives

Recollides a Reus, Povelida, Ocau
comarca de Tarragona Reus i Vallirana.

26

— 253. —

Corronda

A menjar rosta't convidó
Si a plegor auliv's vindrás
Que si tu a mi me'n ajudas
De rosta ja'n menjaras.

de Reus.

Cantada per l'esmentada farsa
Ferre de Reus.

26 bis — 2^a 2. —
Corrada

Meu deurne anar
 Al Urgell a' cultir olives
 Qui's diners que guaranyaré
 Serán per unas calsillas

de Povoleda (Priorat.)

Es canta ab la mateixa tonada
 de cultir avellanars veçis la n° 2 capítol
 IX pagina 36 del plec de tinades.
 Cantada per la dita

27

Blanciflor

Mariné bon marine'
 am dirihau la molt bondancia
 areu vist lo meu marit
 a' les partides de França
 diu que us busquen espos
 qu'ell esposa s'es bascada
 la hica del Rey Frances
 per esposa l'hi han dada
 malehit qui pres m'he la'
 malehit qui l'hi a dada

d'Orcau

Cantada per una velleta de 76 anys
 anomenada Teresa.

28

Dotse cavallors

dotse camaradas

son anats a'tremp

a'robà' una dama

quant ne son a'tremp

sola l'han trobada

soleta al balcó

que a' la fresca estava

- Senyora Isabel

¿ha topat encare?

- No per cert senyors

que no tinc pas gana

Alon pare no hi es

ni tampoch ma mare

son al Aragó

que volen casarme

ab un molt vellat

que a mi no m'agrada

- Senyora Isabel

ha de ser robada

a' la mitja nit

o' a' la matinada

- Robada seri'

si'l lladre m'agrada.

de Rubi'

cantada per la muvella de

edat 52 anys.

29 Santa Catarina

Aquí dalt en els mundos
 Ates mundos regalados
 N'hi'via una criatura
 Que Catarina se llama
 Cada vez que'l sol surtia
 Sen pare l'atormentava
 Que deixés la fe'de Cristó
 Que'n fos muera luterana
 — No deixo la fe'de Cristó
 Lei'ab Cristó n'estich posada.
 La n'ha guarnit una rueda
 De cuchillos y navajas
 Quant la rueda n'está al punto
 Catarina ja finova.
 La baixa un angel del cielo
 Ab lo corona y la palma
 Puja, puja, Catarina
 Que Dei del cel te demana
 Que tui n'has de donar compte
 De la vida qu'has passada.

De Olives

La vida fou n'era buena
 Pro jo l'hi passada mala
 L'hi passada con un tonto
 Como muera luterana
 Tres cadiras tens al cielo
 Per tu Catarina ~~re~~ contra
 Altas tres en el infierno
 Per ton pare y per ta mare
 Altas tres al purgatorio
 Per tos germans y germanas.
 Lei aquesta oració dira
 Tots els divendres del any
 Treura' un'anima de pena
 Y la suya de picado.

de Vallirana

Cantada per la meua avia de
 78 anys d'edat. filla de dit poble

30 L'Hostal de la Llantia

Allí o' l'Hostal de la Llantia
Canetera de Madrid

El pobret truca o' la porta
Si l' volen acueyllir.

La hostatera rugonyosa,

Aquí no volém pudrit
El pobret gira y se'n torna
I se'n va tot afligit;

En trova tres caneteras

Que venian de Madrid
¿D'hont veniu vos el bon pobre?

Que s'perden aquesta nit
Vinch del hostal de la Llantia

No m'han volgut recullir

I a l'en gafen y l'empujan

Dalt del carro va fer nit.

La hostatera l'torna a veure

De la rabia se'n va al lit.

Mentre n'estorant separar

Gran conversa van tenir

Aquest any es any d'anyada
Que'l pagès se fona rich

Que'n dicu vos el bon el pobre
Si li sembrats'n sin tant richs?

Veniu conte la conversa
Que'n tenim aquesta nit.

Es tan veritat caneteras

Es tan veritat lo qu'us dich,

Com dugos feras malvadas

Me'njen l'hostatera al lit;

Aneu y la trobareu,

Com l'han oberta pe'ls pits.

La hostale' com sent això

Va a veure'l qu'ha succehit:

Trova las feras malvadas,

Que li rosegan els pits.

I se'n va a mirar al bon pobre

Aquí! trova un Deu Jesucrist.

de Vallirana.

Contada igualment per la meua avia

Regis a la
tonada la
aestrosa
Sant Miquel

Buscàn el Miquel per quellas montanyes
Sa'l varen trobar a la cova santa

31 Pecador
Si quies del alma

Pecador.
Qui pregava a' Déu per la seva mare
Que li alcançés lo que l'hi demana.
La gloria del cel qu'és la gloria Santa
Sa'l varen trobar ab cadenas llargues
Sa'l arrossegaràn per quellas montanyes
Con son baix al pla allí reposaràn
Aue beauriàn si teniàn aygua.
— En Miquel qu'ets ont obra'n un miracle
Miquel s'a joroya ab las mans plegadas
I ab el davant tres cops ne donadas
Pont surtir tres fonts fusesas y geladas
Leu al dia d'avuy encara rajaràn
Curan de dolor febras y quartanas
Leu tingui algun mal vagi a' visitàrles.

de Vallirana

Sant Miquel 257.

Cantada també per la mera avia
Aquesta també l'aplican quant
cullen aglons.

— XI —

Cansons de Pastors

Recullides a Vallirana y Als de Ba-
laguer.

La'n'era un pastoret que gaudava dia y nit
 No pot regir el bestia ni guardal com ell volia
 L'ajuda, ajudau | Verge Maria del
 Purau

Ell se'n posa a renegar y a tirar cont heretorias
 Li sustent tres cavallers que tots tres li prometian
 Pastoret si vols venir el bestiar t'replegariam
 Ell els prometi' que si que si que ja hi aniria
 La fan un xisclet o' dot y el bestia' fou en pila
 Se l'acompanyan en un forro un forro qu'aygua
 Don ell se'n ha vist alla crida la Verge Maria
 La Verge Maria surt y el seu Fill per companyia
 Portaus d'aquí l'heriot apartause de mo vista
 Qui aqueix fill encara el meu vosaltres res hi teniau
 Per hont passarem demichs ara Verge per hont passariam?
 Passarem per un forat que l' dit xich no hi passarien

de Vallirana

Contada per la meua avia que la apren-
 gué del meu padri son espos, qu'era pastor.

Titiriritit hont tens les cabes?
 Titiriritit per les montanyes
 Titiriritit a la muntanya
 Titiriritit qui te les guarda?
 Titiriritit una pastora
 Titiriritit de qui la pugas?
 Titiriritit de garrotades
 Titiriritit de qui la vestides?
 Titiriritit de pell de vespes.
 Titiriritit de que la calses?
 Titiriritit de pell de garces.

d'Alís de Balaguer

La canton les pastes, mentes pas-
 tiran les remats; i s'hi es troven dos o
 més pastors reunits, preguntant l'un y res-
 pondent l'altre.

La conta' Na. Maria Minada de 18
 anys d'edat filla d'Alís de Balaguer

Lo Dallayre

Que teniu; lo dallayre,
 Que no podeu dallar?
 Que teniu mal d'amores
 O mal de festejar?
 Jo no tinc mal d'amores
 Ni mal de festejar
 Tinc una bereseta,
 Que'm fa morir y penar
 Que si no me la donen
 Jo l'en fare' robar
 Pe's miguelets de França
 Jo'n fare' anar a buscar
 Aregla't bereseta
 Que tenim de mancar
 Tres vestits tinc de seda
 Tres mes de tafetà.
 Al boixar de l'escala
 N'enquontra son germà
 Hont vos lo desditxada
 Si alla't han de matar?

d'Alòs de Balaguer

XII

Cansons de Dallayres

Recullides a Alòs de Balaguer y Corelló

— 252. —

Las Wallayres

Si n'eran tres dayayres,

Petita bonica

Que'n dayavan un prat. [pla]

Petita com va?

Hermosa es la Roseta,

Que'm fa' pati y pena'!

Lo vuy dei a' son pare,

Si me la vol donà'!

Si no me la dona,

Lo t'hi'n fare' robà'!

Per quatre minyons d'armas,

Jo'n sere' l'capità'.

A la meua barraca

Lo la'n fare' portà'!

Brudel n'es la Roseta

Que'm fa' mori y pena'.

de Corelló'

La primera fou cantada per la
sita Maria Muiada d'Alis de Pala-
guer.

La segona me la canta una se-
nora de uns 68 anys d'edat filla de
Corelló' qual nom no recorde, ne mes
lo correch per la mare de mossen Josep
puig fa' des d'uns anys que no la he vis-
ta lo qu'ha fet no seume possible saber
son nom y apellido.

2^{on}. Grup

Feynes Casolanes

Se segon se compona de cançons
propies de feynes de dona, que's fan
a' casa y alguna qu'altre d'agricola
que també es fa' a' cobert com es passar
la farina y fer oli; les aplicades en
aquest grupu son Passar farina, Fer oli, Pas-
sant la bugada y plegantla, tot fer mitja, Tallant y
cusint aoba, Pintar al coixi y de Bries. (1)

(1) He de observar que'l capítol VII. i' siguin les de Bries
per la importància d'elles podria fer-se una classifica-
ció a' part, mes lo ideuades a' les feynes casolanes
y atèsat pruviamment per persona competent en
folk-lore, no he litibegat en incloureles en aquest grupu.

Les tonadas de mes importància en
aquest grupu per tott conceptes, son los capítols
VI. y VII. y lo tonada n° 1 de I.; los demes
son de ton escas valer y de una puerilitat
molt gran, que com ja dich, el no eliminar-
las d'aquest recull es sols per trovarlas ade-
cuadas a' ses respectives feynes a' que estan
destinadas, com son lo n° 3 capítol I. y totes
las del IV. de fer mitja.

Cançons de Passar Farina

Recullidas a' San bulgat, Laved y Mòs de
Bataquer.

Don Joan y Don Ramon

La mare l'en veu venir
 Per un camp que verdejava
 D'hont veniu vos lo meu fill
 D'hont veniu color mudada
 Mare vinch de ca'l barber
 Una sangria m'ha dada,
 Melehit sia'l barber
 I'ls metjes que les donaren.
 Mare no melehigau
 Que vos del meu mal sou causa
 No teniau mes qu'un fill
 I l'heu fet anar a batalla
 Alla' al servici del Rey
 Dels que hi van
 No'n tornan gayres
 No tornen mes que'ls herius
 Los que son de bonas cases.
 Mare jo be n'he tornat
 Per no durarà' gayre
 Qui entre jo y'l meu cavall

Portem trenta-nou llansades
 Lo cavall porta les nou
 Quist de mi totes les altres
 Mare, parau-me'n lo llit
 Dalt de les cambres mes altes.
 Posau-m'hi los llençols blancs
 Que no n'embrutare' gayre
 Posau-m'hi los coixins nous
 Que no'ls emplanare' gayre.

d' M^os de Balaguer

Cantada per la citada Maria
 Mirada d' M^os de Balaguer.

37 L'Esposa Infidel

Lo un costat tinch lo marit
Lo altre mi tinch la conolla
Monte està ~~de~~ aquestes instans
Ten marit se'n despertava
At aquí enrahonas muller
At aquí enrahonas ara
At el mosto del forné
Que me'n due a' patà ara
No tinch lo llevat posat
Ni la farina passada
Ni llenya pera fer foch
Ni aigua per escalfar
Ni blat per anà'l moli
Ni diners pera comprar;
Ja'n fà anà lo mosto a' l'hort
I la criada busca aigua.
Llevat, llevat tu marit
Que'n vestiràs la conolla
Recararàs l'escopeta
E'n aniràs a' la cassada,
No es lo millor cassar

Llevant a' far de matenada
Lo curull te'l pel rocat,
I l'unya refinida.
'Craidora del la mullé
Quina una te n'es pensada
Volias menjar curull
Me'n volias fer dur banyas
Lo't fugués veure muller
Dintre de una sala grande
Vollada de capellans
I en el mitj una muralla
Lo't fugués veure marit,
Dintre d'un payé de paya
Foch a' tots quatre cantons
I la sendra'n fos ventada.

de Lluís

Sea canta lo ja esmentada Mont-
serrat Cardús

De passar farina

38

— 27^a 3. —

Corrandor

Via Maria
passen farina
quatrach quatrach
trayume del sach.

de Sant Cugat.

Cantada per la dita Maria Navara
de Sant Cugat.

— 80 —

— 81 —

— II —

Fet fent Oli.

Recullida a l'Alis de Balaguer.

De fer Oli

- 82 -

38 bis

- 25e S. -

Corranda

Taxonet de tonas
Si vols venir al moli
Se't doni la succa⁽²⁾
I tu'm donaràs lo polli.

d'Alòs de Balaguer

(1) Es diu del monyo que porten les xiques
que semblen un taxonet.

(2) Tonada sucada ab oli.

Es canta ab la tonada de Botre n° 1
capítol Grup 1ª pagina 24 del plec de
Tonades.

Cantada per la matrona Maria
Meirada

- 83 -

- III -

Passant la bugada y pligantla

Recullida a Alòs de Balaguer.

38ter 500. —
Corrienda

Marçeta si vols venir
Al port a'plegar la roba
Cantarèm quatre cançons
Als fadrins de Vilanova

d'Alis de Balaguer

Les conta ab la mateixa ~~tonda~~ que
la canço anterior de fu oli capítul II pa-
gina 82. contada també per la mateixa

— IV —

Tot fent Moltja

Recullides a' Pons y Laviol.

Fanya, Fanya, Fanyado

Fanya, fanya, fanyado
que la llebra va'l reco'
amb amb
en un gat en un gos
amb
en un ferro rabios [perro]
poch y no gayre
qui acabará l'agulla primer
será la reyna de Espanya

de Recus

Al dir qui acabará l'agulla etc. etc. han d'a-
cabar l'agulla de la passada de mitja, y qui
acaba primer l'anomenan reyna de Espanya

Las Monjas de Sta Dñes

Las monjas de Santa Jones
totas ellas sin barallon
Qu'han perdut un caputxet
Que no val un dinaret.
Plois y violas
Violas bocanos
Las ricas de costura
No treballan gayre
Poch y no gayre
La qu'acabará l'agulla primer
Será la reyna d'Espanya.

de Recus

La Criada

criada amaneixabo bé
 Posa-hi oli posa-hi sal
 I una cuixa de molto'
 I també algun rovell d'ou,
 Sera' pe'l senyor rector
 I las clares per la majordona
 Ay! la pobre dona.

de Rius.

Les 1, 2 y 3 d'aquest foren contados
 per la dita Teresa Rius

42

La Baqueta

Baqueta, baqueta,
 Puja l'escaleta,
 Puja'l dit xich
 Que't dare' un confit
 Puja'l dit mitjà
 Que't dare' un crostó de pa'
 Puja'l dit gros
 Que't dare' un plat d'amor

de David

Al dir l'última paraula, avis; s'es-
 tiraba la baqueta ~~del~~ del fil quedant
 desfeta y degem; ya te'm apareyat; y la que
 era radera quedaba per Moona?

Contada per Na Montserrat Cardús

— V —

Est tallant y cusint roba

Recullida a Reus.

Tallant y cusint roba

— 2^a S. —

L. Sastre

Sastre bon sastre
Leu'n fa unas colas
Per un gegant;
Talla y retalla
I'n fa retallons.
Dels retallons que'n feya
La seva dona
Se'n fa gipons.

de Reus.

Aquesta canço' la cantan cusint y apedantant roba.

Cantada per Na Teresa Ferré de Reus.

Santa Inés

— VI —

Sent Sants al Coixi

Recullides a L. Climent del Solobugat

Santa Inés galana | en cambra s'estava
 Sent oració al qui mes agrava
 Esposa de Jesús | Esposa de Jesús Sta Inés galana
 Son pare li diu | si vol ser casada
 Casada vuy ser | si l'promis m'agrada
 Finch un jovenet | que tot lo mon salva
 Combe us salva a'ra | y tots ls de casa
 N'es un Deu del cel | que m'en ha criada
 Com son pare ho sent | això no l'hi agrada
 // Mena als seus criats en un pou tirar la
 Del pou caudalós | l'aigua s'aizugava
 Com ell veu això | mes s'en indignava
 Mena als seus criats en el foch tirar la
 Per voler de Deu | el foch s'apagava
 Com ell veu això | mes se'n indignava
 Mena als seus criats an'els fossos darlo
 Fossos rabiosos | tempsch la tocavan
 // Com ell veu això | mes se'n indignava
 Mena als seus criats qu'el riu fs tirada

Per voler de Deu | el riu s'apartava
Con ell veu això | mes se'n indignava
Moana als seus criats | qu'al lleó fos clada:
El lleó furios | bo'y se l'empassava
Si s'unt per el costat | fresca y regalada
Con son pare veu | qu'això no li basta
Deixa sa muller | se'n va a la montanya
Dintre d'una cova | a fer vida santa

de Sant Climent.

Cantada per Na Agustina Benet de No-
lit (a) de cal Botxa de 64 anys puntayre
filla de Sant Climent.

La Pepó

Set que n'hi fettejades
Étas m'han dit que no
Menos la pobre Pepa
Souc'm porta ofició *Comada*
Souc si ella m'en porta
Molt mes n'hi porto jo
Molt mes n'hi portaria
Del fondo del meu cor
Un disapte a la tarda
Me'n determino jo
D'anar a passar vetllada
A casa la Pepó
Jo n'hi truco a la porta
Me'n respon i qu'es això?
Obra la porta Pepa
Obra y no tinguis por
Entria, entria l'Pedro
Entria sense temor

(Veja junta).

Tots son al llet que dormen
 Tots dormen menes jo
 Jo'n passarem un rato
 Parlarem del amor

Les paraulas son dolces
 L'acaban ab tristor,

Sen pare se'ls escolta
 La boixa ab un barto

N'hi fega tres o quatre
 Dissolve del gipó

No menjars mes Pepa
 Toca ni panalló

Se'han tret de Povera

Se'han dut a' Perelló

El dia de Sant Pere

Ja n'es festa major

Con ne soch a' la taula

A plorar 'm poso jo

El pare ja me'n deya

Hi dro i qu'es això?

(Veja junta).

Prou tinc de plorar pare

Prou tinc de plorar jo

Qui que casen la Pepa

Ab un de Perelló

Hi dro agafa la mula

De casa la millor

Si n'hi ho dos jornadas

Ab una aniràs tu

Ab entia'n de Povera

Jo'n passuntava jo

La Pepa si es casada

La Pepa del Vinyó

La Pepa ja es casada

Ab un de Perelló

Ab senti'n de Povera

Con basca guya jo.

de L. Climent.

- 1 La dama se'n pentinava
 - 4 Cin-tan amorosa
 - 2 Ab una punta d'aument
 - 6 Cin-tan amorosament
 - 3 Cada cabey que s'arenca
 - 5 Malehí a als seus parents
- Malehí pare y mare
 Son marit primerament
 Son marit se l'escoltava
 Per una ventana ho son
 Calla mala llengua calla
 Se'n fare' passar mal temps
 Que con jo te'n vaig conixer
 Anavas molt malament
 Carregada de padassos
 Que'n portavas mes de cent
 Ara vas de cambra en cambra
 trepitjant l'or y l'argent
 Se'n fare' rentar bugada
 Per la pluja y per las neus.
- de L. Climent

Lo truch, truch, baixu^{me} c'o'cui domo fusca y ugolada
 Com ne faixori c'o'cui jo | si'n estich al llit tancada
 Quin amor tenia jo | Quin amor ton regalada
 Se una part tinch lo marit al altra part la canyala
 Mentre estan emahonant son marit se despertava
 Qu'es això mia muller | ja't qui emahonaras ara?
 Nis el xiquet del forn | que ve a veure si pastava
 No tinch el llevat posat ni lo farina passada
 Mosto ves a buscar foch | la criada a buscar agga
 Tu marit que n'est foyet | anirás a la cassada
 Que no hi ha millor curull | qu'es el de la mati-
 Enen lo ventre rosat y la poteta muyada^{-nada}
 Ball que ta'n toch muller | quin una te'n has^{peritada}
 Lo que te'n pogués tenir | dintre un foye tancada
 Voltada de capellans | y al mitj una mortera
 I per tots quatre cantons | que la cendra hi fos
 Eventada.

de L. Climent

2^a Voluntari

Fadrins que veniu al mar
Una cosa us encoman-ho [encoman]
No'us fieu de las donselles
Totas tenend el cor fals
Seu jo'n hi tractada una
Cosa de tres o quatre anys
De desde que ha festejo
Sempre m'ha portat engany
M'ha quitat de menjar y beure
M'ha fet posar cabey's blancs
Francisca dema't convidó
I a la plassa d'voltar el ball
I a la plassa de las verges
Vos sereu la principal
Don ell n'arriba a la plassa
La Francisca volta'l ball
Ell ja se'n gira y s'entorna
Ab llagrimas cara avall
Don n'és al dret de l'Esglesia

(De fer jointas.)

N'entontia tres capitans
Senyo'us demano llicencia
Per fe'm soldat de cavall
Per aixó no plorau joix
Per aixó no plorau tant
No'us faltara bona brida
Bona sella y bon cavall

de L. Climent.

La Viuda

Ja n'hi ha una dama | fusca y molt pulida
 Mentu passa mal | son marit afina
 Jo no dormo, no, | ni estich adormida
 Ay mare la mare | sentu un gran rubide
 Ja'n son les ciutats | que canton y diuhen
 Ment tinch lo marit | qu'estany que no vinga
 Ja n'es a d'Hispa | set anys y un dia
 Ay mare la mare | con podre aixir a missa
 Totes las paguesas | estan quinze dias
 I las ricas damas | estan cuarenta dias
 Tu com a marqueta | un any y un dia
 Jo te com a dama | jo be hi aixiria
 Ay mare la mare | quin vestit duria
 Si'm pose'l de dol | o'l de llana blava
 Tota el de dol | fa mes pageta
 Ara surt la dama | ara surt la viuda
 Viudeta d'un any | d'un any y un dia
 Ay mare la mare | ls infans que diuhen
 Diuhen els infans | lo que senton diuhen
 Deixa dir a la gent | que diguin, que di-
 -guin

De fer puntas.

Ay mare, la mare | li encomano l'hiu
 Jo me'n vaig al cielo | ab el meu marido.

de L. Climent

Las cançons de la 2 a la 6 foren can-
 tadas per Na Pepa Canuda Vida de volo-
 mer (a) Pepa Bleda de 84 anys filla de
 dit poble.

Un arbre hi ha a la terra

Un arbre hi ha a la terra

Que Jesús l'ha plantat

Entre Deu y Maria

Se varen desplantar

La planta que neixia

Ara el Fill de Maria

La confiança es mia

Que a tots ~~us~~ ~~salvarà~~

Que a tots ~~us~~ ~~salvarà~~ [nos]

Quin dia tant alegre

L'he a aquell pera vos!

Sant Gabriel baixava

Sols per parlar ab vos

Us portarà l'embaixada

Que vos l'enge fou turbada

Qui havien de ser mare

D'un fill tant poderós

De fer puntas Els jueus arribaràn

Que no miran tot ni diet

Que's diu a'n'agui buscar

A Jesús de Nazaret

So'ls dich veniu-me a pendre

Ja us dono llibertat

Una llibertat molt bona

Que n'ha arribada l'hora

Que hom de morir pe'l home

Puig qu'Adam ha pecat.

de L. Climent

Cantada per Na Cristina Tomás Vela de.
Pages (a) del Pou de 74 anys filla de dit
poble

Lo Confes Fingit

La n'era una pastoretta | molt aymoda d'un pastor
 [Ja se'n]olla y posa virtuosa | als peus del seu confessor
 I ei diu pare confessor | aixis Deu li do salut
 Si havia gastat amors | en la seva joventut
 Del temps ^{de} ma joventut jo no'n puch sentir par-
 -lar
 El dia que prengué l'habit | al mon vauig re-
 -menciar
 Pastora deixat d'aixó | deia corre ls teus pensaments
 I si't vols confessor ab mi | onem pi's deu mana-
 -ment
 Ab els deu manaments pare | hi tinch molta obliga-
 -ció
 I ab tot terme ls hi tencat | sols per ayman el pastó
 El primer manament pare | aquest si que l'he tran-
 -cat
 He deixat d'aymar a Deu | per ayman a'n el pas-
 -tó tal era ma voluntat
 El segon jo n'he jurat | que pi'un may l' deixari
 Que per ingrati qu'ell me siga | jo sempre li voldre
 -bé
 El tercer manament pare | no hay obit missa cum-
 -plida
 Sempre hay estat divertida | portant ahont el
 -curia

De fer jointas.

En el quart manament pare | aquest tombe l'he tencat
 Per mes ayman el pastor | m'hi deixat de par y mar
 En el quint ja n'ei la mort | que jo a'molt he desijit
 Perque n'hauria volgut | que d'ells m'hagues apartat
 El sisè manament pare | aquest si que no hi tinch res
 Tant sols hi tinch per ontés | en el sisè manament
 El setè n'hi desijia | tots los bens de baix del cel
 Qui si Deu me ls daba a mi | jo ls hi donaria a ell

Sra pare confessor | d'anguins n'la absolució
 Jo no tinch tal potestat | per darte l'absolució
 Pastora no'm descrubrais | que jo soch el teu pastor

de L. Climent

Montada per Na Alberta Cortes (a) la
 Habetuda de 28 anys de dit poble

Vaig sentir una veu que deya n'estich mala del amor
D'una tal manera mala ^{me'n travessa el} que m'atravessa el meu cor
Que ja me'n travessa ^{el meu} cor.

Qui pogueis venir senyora una nit a dormir ab vos
Ja pot venir el cavallero 'questa nit sense temor
Que'l meu marit ja n'es fora a la fira de Lyon
Bon passava la vida el cavall se li nego
Mentir esta en estas paraulas son marit truca al balcó
Qui es aquest cavaller qu'en 'questa hora toca el torn
Don Albert jo soy senyora Don Albert el teu senyor
Ahont m'amagare' senyora ahont m'amagare' jo
A las cambretas mes altas qu'es el meu posejador
Al obrir de la porta ja transmudo el color
Que teniu la noble dama que transmudeu el color
Li esta mala de calenturas o be tens altis amor
No estich mala de calenturas ni tampoch tinch altis amor
Que n'has perdudas las claus del mes alto mirador
Li has claus ne son de plata d'un orfi las fare' jo
Mentir esta enachonant el cavall fa l'envio

De feur puintas.

De qui es tant rich cavall que a casa meua tinch jo
No sabes lo meu marit mon pare te l'envio
Dona gracias a ton pare que bon cavall ja tinch
Bon l'havia de monetter no me l'enviava no
De qui es tant rica sella de oro la guarnicio
No sabes el meu marit mi madre te l'envio
Dona gracias a ta mare que bona sella tinch jo
Bon l'havia de monetter no me l'enviada no
De qui son tant ricas armas llens tanta esplendor
No sabes marido Albert mon germà las envio
Dona gracias a ton germà que bonas armas tinch jo
Apoch apoch arriaren al mes alto mirador
Qui es aquest cavallero qu'a casa meua tinch jo
No sabes marido Albert el meu germà, germanó
Perdona'm el meu marit que la culpa la tinch jo
Quays del bielo me matin si aqueixa te la perdó
Bon la dama senti'ero se'n tira baix del balcó
Falli moriren tres almas se medi de confessio.

de S. Climent
cantada per la dita cristina Tomas

El l'horta del meu pare

A l'horta del meu pare un taronger n'hi ha
 Que fa les tonyes del ^{mes ai} altra fruita no hi ha ^{que} ^{fine}
 També una clavellina ben regalada està ^{fa}
 Al molí com me'n llevo jo la'n vaig a regar
 Mentres que la'n regava un fave va passar
 Deu vos guard hostilana volen llogar hosteló
 A vosos que busquin feyna a' n'ells no cal llogar
 Volu me'n donar una rosa si es el vostre manar
 Culliu-ne tres y quatre tantes com n'hi haura
 Mentres que los cullia un sospir va llembar
 Que sospirau ben fave? Prou tinc que sospirar
 Lo amor de l'hostilana si me la voliau donar?
 Ho haureu de dir al meu pare també a' n'el meu ^{sema}
 I si ells hus a' lo donar també hus la vuy donar

de L. Climent

entada per dita Cristina Tomás

— VII —

Cançons de Bress

Recullidas a' Besalu. L. Climent. Ais
 de Balaguer Reus y San Sadurni.

Lo Cassador

Una matinada fresca

~~de viva l'amor~~

matinet m'en vaig llevar

~~viva l'amor viva la rosa~~

matinet me'n vaig llevar

~~viva la rosa del rosa~~

N'agafé'ls cans y la fura

I a' cavera'n vaig anar

No'n trovo casa ninguna

Pera poderlhi tirar

Si no una gentil pastora

Qu'engegaba el bestiar

Si la en trobo dormideta

Allà l'mitj d'un olivar

De tant boniqueta qu'era

No la goso despertar

Si'n cullo un ram de violas

Sobre'l pit las hi tira

Com las violas eran frescas

Tolla se'n va despertar.

Que busquem per qui'l bon jove

Que busquem per l'olivar

Leo vostre amor donzellete

Si me l'en voliau dar

Demeneuho a'n el meu pare

Veihem si os la'n volendrar

Si l'meu pare vos l'en dona

Per ben donada sera.

de Besalú

Cantada per en Pere Matas de
Besalú

— 252. —

La Dida

El bon rey se'n va a' casar, ab tota la gran família

Nona, noneta, nonón | nona, noneta, nonina

No'n deixa ningú al palau | sino l'infant y la dida

Se l'infant no li vol collar | ni en bresol ni en cadira

Tora ab un pomet de flors | que la dida ja'n tenia

La dida encénque un gran foc | a veure si dormiria

A la voreta del foc | la dida queda dormida

Leon la dida's desperta | troba l'infant cendra viva

La dida aménca un gran crit | Valga'm la verge Maria

Estant en aquestes rahons | un criat del rey arriba

Dida c' que teniu vos | que n'estau tan afligida?

He perdut un falderet | el millor que'l rey tenia

Dida, veu'a aquí diners | anau-sen a' la botiga

Del falderet qu'he perdut | no'n venen a' la botiga

Dida veu's aquí diners | anau a' l'argenteria.

Del falderet qu'he perdut | no'n venen a' l'argenteria

La dida se'n puja dalt | troba l'infant que dormia

de S. Climent

Contada per Na Leonor Mestre's filla de
de dit poble.

La Dida

Se l'infant no vol collar,
Ni en bresol ni en cadira

Sino ^{doncs} la pore del foc

La faldeta de la dida

La dida arregle un bon foc

De coscolls y de sobina,

I a l'ardoret del foc

La dida queda dormida,

Levan la dida's desperta

Troba l'infant cendra viva.

Tenint aquestes rahons

Lo criat del rey arribe

I ha cremat un falderet

Dels millors que'l rey tenive

Valerome, Verge, valer me

Valerome Verge Maria

Leus si vos no m'ajadau,

Sempre seré perseguida.

d'Alòs de Balaguer

*Cantada per Na Maria Mirada
de dit poble*

No sigau monjeta

*No figau monjeta, ne,
Que foru malaguanyada
Dormiriu en llet de pòst
Sense llençol ni flandda;
No'n menjarieu pò de blat
Sino d'empella y cibida
No beuriu vi de rohim
Sino d'oranyó y magrana.*

d'Alòs de Balaguer.

*Cantada per la mateixa Maria
Mirada*

Sant Antoni petitot

Sant Antoni petitot
 S'ha criat a la Vall-Bona
 Que me dormir aquest xiquet
 Que sa mare no està bona.
 I sa tia n'és al camp.
 A cullir menta florida
 Pera se'n un ramillet
 A l'humil Virge Maria.

d'Alòs de Balaguer.

Contada per la mateixa Maria
 Mirada

Mare de Deu abent anau

Mare de Deu ^{on} abent anau
~~torcent~~ ^{on} anau tan apressada?
 Assí baixes en un torment
 A aquest
 N'hi ha una dona mundana.
 No hi anau, Mare de Deu,
 Qu'és una dona molt rara.
 En aquella vuy anar jo
 Que tot hom la descompa.

d'Alòs de Balaguer

La contà Na Maria Mirada
 de 18 anys filla d'Alòs de Balaguer co-
 marca de (Lleyda).

— 57e 7 —La Foy de la Mare

Que t'hi doncis tu hermosa pagesa
 que t'hi doncis en quit non tant petit
 Pansas y figas anous y olivas
 pansas y figas y mel y mats
 Viva Maria per tanta finesa
 viva Maria Joseph y el seu fill
 de J. Climent

Aquesta canço la inclou en aquest
 recull per la variant de la uscopla.

Cantada per Na Leonor Mestres
 de 15 anys d'edat filla de dit poble.

Sant Joan feula ben gran

Sant Joan feula ben gran
 Sant Marti feu-la dormir
 Que sa mare n'es al camp
 Son pare n'es al molí
 La padrina li fa sopar
 L'opeta ab un tupi
 La cullereta es de plata
 Lo tupinet de l'or fi
 Ara se l'ha menjada
 Ara diu que'n vol dormir
 Dormiu, perleta, dormiu,
 Dormiu, que no'n teniu mare
 Quan vostre pare vindrà
 Dormidet us trovarà
 Quan vostre mare vindrà
 Dormidet us trovarà.
 de Rius.

— 5to 9. —
Sant Ramon

Sant Ramon No-nat
 Fill de Vilafranca
 Confesso' de reys
 De reys y de papas,
 Confessava un rey
 L'eu'n peccat estava
 Le o peccat n'es gros
 Ramon se'n desmaya.
 Ramon se'n va'l mar
 I'n lloga una barca
 El barquiller li diu
 L'eu ja estava llogada
 No hi poden entrar
 Ni capellans ni frares
 Ni escolanets, de la capa llarga

de Rocus.

— 5to 10. —
St. Amelia

Li' Amelia n'està malalta
 Li' Amelia filla del rey
 La la van a veure condes
 Condes y barons y reys
 Leus condes y barons y reys
 També hi va anar la mare
 En companyia d'ells
 Deu vos quant la meua filla
 Deu vos quant i com se troveu?
 ¡Ay! mare, la meua mare,
 Le o meu mal prou me'l sabeu
 Matsines me'n haveu dades
 I'a mi mortà'm trovareu
 Set castells que'n tinch a França
 Aquells tots set son meus
 Ne deixo quatre a' Don Carlos
 A Don Carlos espis meu

De Brís

I els altres tres son pe'ls pobres
 Pe'ls pobres y parents meus
 I las arracades bonas
 Son per la Mare de Deu
 Lea tovallola brodada
 Pe' l Santissim Sacrament.
 ¡Ay! filla la meua filla
 ¿t' a mi, qu' me'n deixareu?
 Lo manto de seda bona
 I las rosaris d'argent
 Perque quant aneu a missa
 Me'n comaneu a Deu.

de Reus.

La 8, 9 y 10 foren cantadas per Na
 Teresa Ferré de Reus.

De Brís

— 27^a 33. —

La Son, Son.

La son, son, se'n es anada.
 Pe' l camí de la Granada
 Quan la son ne sera aquí
 Es posará sota aquell cuixí
 al

de San Sadurni de Noya

Cantada per Na Montserrat
 Cardús

3^a. Gruya

Feynas Divinas

Lo tercer es compor de de feynes
complementarias, que podriam anomenar de industrias, com de Ferrer, de Fabra de Paper, de Teixits y Filats, de Canu y de Vapta.

Don de verdadera importancia los
dels capituls II y IV. per sa estructura, de
una frescor i ingenuitat las unas y de
una intensitat religiosa las altres; dels
altres capituls no ofereixen cap particularitat.

— I —

Consò de Ferrer

Recullida o Alòs de Balaguer.

— 568. —

Pica, Pica

Pica, pica, pica baylet
 Pica ~~la~~ inclusa ab el martellet
 Quan la fero es calent
 Fa de molt bon picar
 Pica y repica, que repicara

d' Alos de Balaguer

cantada per Na Maria Mica-
 -da d' Alos de Balaguer.

— II —

Cançons de Fabrica

de

Ferrer, Teixits y Filats

Francisca Ferrera

bran dos enamoraats

De petita a grandesa

Se mingó si'n ho fet gran
basarse volia al ella.

Sen pare ne ha volgut

La mare contenta n'era.

No's conseu, Joseph Ferrer

Vostre filla'n sera' meua

Sino me la volen don

Jo'us-e-la robare' un vespre

Llogare' quatre fadrins

Quatre de la bandolera.

Fadrins si'n voleu venir

A robarne una donzella

Sereu pagats ab diners

Diners y bona moneda

Pessetes y vintivuits

Moneda Barcelonesa.

Al punt de la mitja nit

De Fabia de Saper

Tener; baixa a' ficar'l ferro

Sino hi baixas aviat

Sugare'm un poch al resto.

Al resto no hi se jugar.

Sugare'm de una manera.

A'hi pega un cop de punyal

Tener queya mort en terra.

La Ferrera ho ha sentit

Ja'n surtia a' la finestra

Justicia devant de Deu

Deu me'n la rahó si es meua

Me'n han mort al meu marit

Me'n han robat la filla meua.

de David

Al tornar a' reprendre la tonada sem-
pre es comensa sempre per los dos ultims ver-
sots de la cobla que s'ha cantat.

— N.º 2. —

Las Noyas de Montanya

Las noyas de montanya

Plan de bon festejar

Jo'n festejava una

cosa de un any ha

Guirindum, dum, deta

cosa de un any ha

Guirindum, dum, da.

La mare l'ha perduda

I no l'han pot trobar

I ara l'ha trobada.

Qui ab un galant s'està.

Pilla la meua filla

Aqui no hi pots estar.

Leu an erau joventut

Be' us devia agradar.

Pilla passen a' casa

De passerer

Que tres galants hi ha

Se'n es de Barcelona

Se'n altre es de Puigcerdà

Se'n altre es de vora França

Se'n aquell se t'endurà.

de Lluís

Aquesta canço també es comença
sempre per los dos últims versos de cada
coble.

— 253 —

Gentil Valenciana

Oh blanca flor de perena
 Oh valenciana gentil
 Furobas el cor als homes
 I a mi'n fas penâ i amor
 Un pató y una abraçada
 Ara que som sols aquí.
 No pot ser lo galant jove
 Que us burlariau de mi
 Encare'n tinch pare y mare
 Per poguer-me'n corregir
 Leuan no'n tindré' pare y mare
 Solavoras podreu venir
 Allavoras seré' vostra
 Hasta la fi del morir.
 Creu ton pare y creu ta mare
 I no me'n crequis a mi

(De paperer

Que las paraulas dels homes
 No van totes per bon fi.

Ara jo me'n vuy fer frare
 Del convent de Sant Magi
 Leuan ne serás casadeta

Me'ho enviarás a dir
 Me'escrirás una carteta
 Si ho passas be ab el marit
 Si ho passas be estare' alegre
 O sino n'estare' trist.

Un dia dient la missa
 Una carta veig venir
 La missa may s'acabava
 Per poguer-la anar a llegir
 Al desclourene la carta
 La n'arrenco un gran suspir
 Treseta de mas entanyas
 Si't podria tenir aquí

Un quartet de mitja hora
No'm dolchra de morir.

de Lluís.

Aquesta canço' comença sempre per
los dos ultims versos de cada estrofa.

Desengany —

Un dilluns al domatí
Una carta jo'n tinch d'ella
Jo me'n miro'l sobre escrit
Jo me'n tiro sobe'l llet
Jo d'aquesta no me'n alto.
Lea mare me'n diu: fill meu
L'amor sempre n'te esperansa.
Quina esperansa'n tinch jo.
Que l'amor prou t'en tinch jo
Set anys hay patit per ella.
Medicina pe'l meu mal
Ni metjes ni apotecaris
Ni herbolaris tampoch.
Mare jo'm sento la mort
Jo d'aquesta no me'n alto.
Ay mare quant m'interreu

Passeu-me'n fo'l devant d'ella
Pesi'n te la pietat
Pesi'n te la voluntat
De resar-me un Pare-notte.

de David.

Francisqueta

Quan era molt jove i nete
El meu pare'm va cridar
Vina, vina Francisqueta
Qui ab un rey te'n vuy casar.
Mes m'estimaria un jove
Menjant guisats y fasols
Que un rey ab prou vianda
Menjant gallina y capons.
Ab un rey me'n han casada
Perque din que te diners
Malviatje la vianda
Malviatje l'interès.
El dia de la boda
Lo'm pensava ben sopar
Veyent al rey a la taula
La gana ja'm va passar

"En entrant al quarto
 Se'n sentia'l rey concar
 El meu cor sempre pensava
 Se'n poguessa rebentar.

Ara m'han enviat un parte
 Que tots els vey's s'han d'embarcar
 Deu los dongui un bon viatge
 Que may mes puguin tornar.
 Quan el barco va ser fora
 Jo me'n vestia de dol
 Perque la gent se'n pensessin
 Que'n tenia desconsol.

de Lluís.

Pepeta del Prades

Pepeta s'està'l balco
 Rita solita ploraba
 El galin li de marchar
 A la guerra'l demanavan.

Adios Pepa del Prades, adios.
 Anumela a' consolar
 A aquella desconsolada
 Aquell serafi' pintat
 Miray de la meua cara.

Adios etc.
 Anumela a' consolar
 Mes amichs y camarades
 Que si yo hi podia anar
 Si daria una abraçada.

Adios etc.
 Dillelli que hi anirà ~~si~~
 Dijous de l'altra setmana

Qui quant ell va n'hi va anar
La lo va trobà enterrada

Adiós etc.

L'orrenca del seu punyal
I se'n pega punyalada...
Ay! merceu quinas amors
Que l'un a mort per l'altre
Adiós etc.

de Lluís.

El mal del amor

El mal del amor
Es mal de miquanyà
Que puen hi se ya
De quant festejava
Festejava jo a la Mariona
Que de voluntat
Jo puen ni portava
Bella també a mi m'ho demettrava
Las claus del meu cor
Ella les portava
Jo las hi donqué
Una matinada
Anan a la font
A la font del Carme
Jo ni dich amor
Se'n signis inorata
Que l'ingratitut
Pues del mon alcansa.

de paggerer.

Recordat amor
D'aquella vegada
De l'any trentanou
Ems al any quaranta
Ihi dissapte l'vespre
E'n van fe' una oubada
No dos violins
I am so de guitarra
I habia un germà meu
Que'n tocaba l'arpa
I ambé hi na yo
Que'n tocaba un'ante.

de Lluís.

de paggerer

Repropi

El temps d'aprenentatge
No en poso a festejar
Al cap dels quinze dies
Las joyas li vaig dar
Al cap dels altres quinze
La me las va tornar
Aqui't torno las joyas
I a ya et dire' l'perquè
No han dit qu'eras repopi
I am tu ningú hi pot ve'
Repropi o no repropi
Tu am mi et casaràs
Mee n'es promís paraula
I no me la trancaràs
E n'hi promís paraula

To te lo trancaré
 Me'n fare monja
 I am tu no'm casaré.
 Antes no't fasis monja
 Mira pensathi bé
 La vida de las monjas
 To te l'explicaré
 Dintre un convent tancados
 No's poden divertir
 Las unas am las altres
 Ya te'n farán mori.

de David.

Endrinets que festejen

Endrinets que ~~se~~ festejen
 Os ~~ex~~ vuy conta una fortuna
 Am el temps que ~~se~~ festejen
 En care no hus en casen
 Ara van tocar la una
 Ara van que una hora
 van tocar

En aquesta santa casa
 Una minyoneta hi és
 Estimada del seu pare
 I de mi molt mes encare
 Ara van tocar las tres
 Ara van que tres horas
 van tocar.

de paperer

Munolles de diamans
 Jo sol las bides de combatre
 Et senti l'amor parlar
 Tot me'n fan desesperar
 Ara van tocán las quatre
 Ara van que quatre horas
 van tocán.

Am uns quants clavells y rosas
 Lea meva amor entretinch
 No sigueu desgratida
 Que'l meu cor en vos convida
 Ara van tocán las cinch
 Ara van que cinch horas
 van tocán.

Aquets quants clavells y rosas
 Que han sortit de vostres dits

de paperer

Las tindre ben reservadas
 Ara van tocán las sis
 Ara van que sis horas
 van tocán.

Eu t'estàs al llit acotxada
 I yo a la porta mort de fet
 Ab las mans a la miquela ^(guitarra)
 Lo que jo desifjaria ^{l'anima't a la paret} està ab vostra compa-
 Ara van tocán las set
 Ara van que set horas
 van tocán

de David

Aquesta canço' la lletra queda
 incompleta, hi falta l'estrofa segona que te
 de coincidir ab los duques, com també hi
 falten las estrofes fins arribar a las dotze.

de jorgener

hores, deguda aquesta ommissió a que
la citada minyona Montserrat Cardús
nos recorda de las esmentadas estrofes
que hi faltan, quant me la cantà.

de jorgener

— N.º 10. —

Sant Sadurni

N'hi havia tres ninetes
I en quavon per un camí
Ja n'hi treuen las calsetas
I'l varen avergonyi
Lairum, lairum
I'l varen avergonyi.
Reclamava santi y santas
Glorios Sant Sadurni
Si yo puch sortir d'aquesta
Una missa nos farei dir
Lairum, lairum
Una missa nos farei dir

de David

La Cena

La nit de la bona la nit de tristor
 Ab tots els diables va sopà el Senyor
 ¡ Madalena, va sopà el Senyor!
 Mentre ell sopava fa aquesta cançó
 I algun de vosaltres serà'l meu traydor
 ¡ Madalena, serà'l meu traydor!
 La'n respon Sant Pere no'n seré jo
 Respon Sant Joan jo tampoch Senyor
 ¡ Madalena, jo tampoch Senyor!
 La'n respon Judas pot ser en seré jo
 Calla malvat Judas mala intenció
 ¡ Madalena, mala intenció!
 Jesús s'en va al hort y a fer oració
 Mentri oració feya veu venir al traydor
 ¡ Madalena, veu venir al traydor!
 Li'n gafa y l'enlliga ab grossos cordons
 Corona d'espines ab punxes de jonchs.

¡ Madalena, ab punxes de jonchs!
 Una creu pesada no l'en pot portar
 T'elogarém un home que's digui Simó
 ¡ Madalena, que's digui Simó!
 Simó Tzareu Simó Tzareu
 Si vos me'n volguessiu judar a dur la creu
 ¡ Madalena, judar a dur la creu!
 ¿Quin jornal me deu? ¿A jornal aneu?
 Si a jornal anavau jornal anireu
 ¡ Madalena, jornal anireu!
 Si a jornal anavau jornal anireu
 Si mes pobre n'erau mes pobre'n sereu
 ¡ Madalena, mes pobre'n sereu!
 Carrer d'Amargura carrer de tristor
 La'n trava sa Mare plena de dolor
 ¡ Madalena plena de dolor!
 ¿i ahont aneu Mare ahont aneu vos?
 Ab la torayola y a aixuga al Senyor

Se paperen

¡Madalena hi aixuga al Senyor!
 I aixuguen-si Mare y aixuguen-si Vos
 Las vestros angúnias y els vestres dolors
 ¡Madalena y els vestres dolors!
 Pensarém un crede a' la Mort y Passió.

de Lluís

Aquesta sola la cantarian per setma-
 na santa, junt ab altres de religioses
 suprimint las cançons profanes.

Desús y Nuevina

Ara ve un san diumenge
 Sant diumenge de Rams
 Las taulas son paradas
 De palmas y de rams
 De fullas de olivera
 Y un ciri tant galán
 L'a dalt del Paradís
 La n'hi havia un banch
 Lo un cop hi seu Sant Pere
 Lo altre hi seu Sant Joan
 Al mitj dels dotze apostols
 Notte Senyor tant gran
 La mare piadosa
 N'hi plora'l seu devant
 De que ploru vos mare
 De que ploru vos tant,
 Ay fill del meu cor fill

de paperer

Ja'n tinch de plorar tant,
 Son tres a' lo cuadrilla
 La mort te van buscà
 L'un es lo malvat Judas,
 L'altre n'es Barrabàs
 L'altre n'es Barataira
 Que sempre està baratant,
 Barata de Deu lo Pare
 Trenta diners d'orjàn
 So'ls emiaràn un castich
 Que s'en recordaràn
 Rieras y fons viros
 Totes se secaràn
 Els molins de farina
 Farina no moldràn
~~Pe'ls camins y carreteras~~
~~La gent morta trovaràn~~
~~Las pobres donzelletes~~

de paperer

~~Triadetas no'n seràn~~
~~Hay fill del cor meu fill~~
~~No'ls en castiguis tant~~
 T'ill meu dona'ls hi ayga
 Que ja s'esmenearàn
 Ay Mare no'ls en puch donar
 Perque'l pecat n'es molt grav
 Ells ronegan, ells blasfemen
 I en llensan la meua sanch
 Pe'ls camins y carreteras
 La gent morta trovaràn
 Las pobres donzelletes
 Triadetas no'n seràn
 Ay fill del cor meu fill
 No'ls en castiguis tant
 Ara be' la cuaresma.
 La gent confessaràn,
 De la Pasqua Truida

La gent combregaran
Ay mare si això feyan
Ay mare si això fan
Els enviare una plujeta
Pel diumenge de rams.

de Lluís

La Montanya de Gracia

A la montanya de gracia
N'hi havia una donzella,
Anava vestida de blanco
La gloria anava quanxella
La en pregunta'l buen Jesús.
¿Qui era aquella donzella,
Vuestra madre el buen Jesús
Vuestra madre santa y buena
Si aquesta es la mia mara
Vamós todos y adoremla,
Yo us adoro madre mia del cielo
Del cielo hasta la tierra.
Me'n dirás hijo mio
Quans camins ya per anà'l cielo
Tres n'hi ha la mia madre
Tres n'hi ha per anà'l cielo

de paperer

El primer es en el cielo
 Allá hi van los coses santes
 El segon el purgatori
 Allá y purgan los pecados
 Lo tercer es al infierno
 Allá hi van los condenados.
 Aquesta oració diràs
 Tots els divendres del any
 Tants pecats com faras al dia
 Tots te seran perdonats
 Traurà una anima de pena
 La seva si està en pecado.
 Ja'n usarem un credo
 A Christo crucificado
 I també un Ave-Maria
 A la Virgen del Rosari
 de Lluís

de paperer

— 26e 14. —Los tres pastores

I hi ha tres pastoretts
 Tots tres dintre ^{d'una} de la cova
 Se'un tocan lo violí
 L'altre toca la viola
 Arque mes ay!
 ditxosa la nit de Nadal.
 L'altre diu Mare de Deu
 Si volen ballar una estona
 Ay! que mes ay!
 ditxosa la nit de Nadal.
 No pot ser bon pastoret
 No m'estich tant delitosa,
 A las dotze de la nit
 És un infant com una rosa,
 Despujant y mort de fet,
 Que pe'ls nostres pecats plora.
 Ja veu baixà un rabada'
 Qui al coll porta la samarra

Rabada'l bon rabada'
 Si'n voleu vendre la samarra
 No pot ser Mare de Deu
 Que per vos la porto are.

de Rubí.

Diana

Diana se'n pentinava | en una cantela muy grande.
 Pentinant su rescabello | y a lavant su blanca cara.
 La se le para un serpient | serpient de mil colores
 No te'n espantis Diana | qui'n soy yo el uy encortado
 Per la teva hermosura | hermosura de tu cara
 La reina ho ha sapigut | de amagat se li escollava
 La reina ha fet fer un comit | de tots los del seu reyalme
 L'han a la taula vau ser | d'aquesta manera li parla:
 Ets los cabellis y condes | tenen la muller honrada
 Si enos el bonde de Flores | qu'aquell la te deshonrada
 I quant ell ja'n sent això | ab un salt, saltà l'escala
 Ja'n veu venir la Diana | ab los braços ^{crioys a la cara} estendidos y la c
 Ouy el aquí, falsa traidora | fug el aquí falsa mala vida
 No'has fet veure en compromi | al palacio de los armas
 Ara tu ja moriràs | con la cabessa quitada.
 No me'n sap greu lo morir | no'm sap greu al morir ara
 No sap greu las criaturas | y el que porto a las entrañas.
 De tres hijas que'n tenia | ja'n cuidava la mas grande:
 Quant tu padre m'haure muer | con la cabessa quitada
 Pentinaràs mi cabells | lavaràs mi blanca cara
 El presentas a'n el Rey | la taula mentre està dinando.

de Teixidó

Deu lo quart lo Senyor Rey| aquí li porta un regal
 Regal de perles d'or| que per mi s'unt molt amargat
 T'ab el color del cabell| n'hi pareix que n'és Diana
 Diana ja n'és| ¿quin ha muntat la Diana?
 Ja la ha muntat mi padré| que la Reina l'ha manda-
 -da.
 Tu padré ja morirà| con la cabella quitada,
 I la Reina morirà| morirà aparedada.
 No ho fessi, lo Senyor Rey| no ho fessi lo que diu ara
 Quedaré desamparada| en sense pare ni mare.
 No quedaràs desamparada| que seràs mi enamorada
 I las teves hermanitas| seran las teves criadas.

de Roubi

— 26. —

D'aquí estant veig un llum

D'aquí estan en veia un llum
 És l'amor alla' pont anava
 Dono tres truchs a' la porta
 I ^{hi} dono ^{la bona hora} vora net.
 Ella diu qu'es deffuyaba
 Per ficarsen dintre'l llet
 Jo ya ni agafó la mà.
 I ella em diu deixam ara
 Que lo que tu em demanas,
 No es hora el vertut de dar.
 No m'ho aturia oregut may
 Si m'ho puch pensar ni creure,
 Veni la font al costat
 Veni set, y no pogue' beure.
 Quant la mnyona va becaigut
 Com l'aucell o' la verdissa
 Am la verda' de ls abuts,

de Feixet

- 166 -

Li remena y s'hi rabeja.
Quant el jove va be lograt
Leo que'l seu cor desitjava
Ja n'hi dui de cara o' cara
Que'n te un'altre enamorada

de Rubi

de Feixet

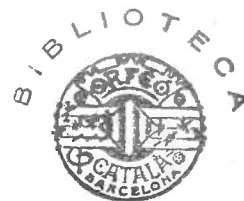
— 56 = 17. —

- 167 -

Enlavinatje las criadas
Abal vinatje las criadas
Qui las ha de mantenir
Quant els manen una frega
No lo volen oïhi

Si m'en tuca
I'm'empenya a la porta
Sant tuocar
I no'm deixa dormir.

de Rubi

Leo gat entramaliat

Una vegada n'era un gat (bis.)

Molt entramaliat

Que be li ha estat

Leo gat a la gella.

Una vegada n'era un gat

Molt entramaliat

Que be li ^{ha} estat

Leo gella al gat.

L'han tancat a 'la presó' (bis.)

Que be li ha estat

Leo gat a la cella etc.

Ha fugit per un forat

Que be li ha estat etc.

L'ha tirat de cap a mar

Que be li etc.

Un pescador l'ha pescat
Que be li etc.

A la plossa l'ha portat
Que be li etc.

La criada l'ha comprat
Que be li etc.

La criada l'ho fregit
Que be li etc.

La senyora se l'ha menjat
Que be li etc.

La senyora l'ha ben cogat
Que be li etc.

Un pagès l'ha aneplegat
Que be li etc.

Quinté una col l'ha tirat
Que be li'ch.

La col, grossa s'ha tornat.
Que be li'ch.

d'Esparraguera.

Adeu Font de Vilassà

Adeu bon de Vilassà
Quent m'hi fàs pensar
El cor me tremola
Adeu bon de Vilassà
Quent m'hi fàs pensar
Ja'n fàs tremolar
Quan ne torno de la guerra
Trovo l'amor sepultada
Me'n vaig a' la sepultura
I allí m'en poso a' plorar
No'n ploris anima mia
Qu'ore's hora de bon cor
Si tu me'n deyes qui erats
Jo t'en diria qui soch.
Soch l'amor que ta deixada
I are t'en vinch a' buscar
Si'n veyas defigurada
Sea por et faria exponar

De por no m'en farica
 Ni yo en tindria de tu
 I hasta me'n ficaria
 A la sepultura ab tu.
 A devant del cementiri
 Tres lletres n'hi vaig escriure
 Adieu-siau mon amor
 L'en sense tu no puch viure.

d'Esparaguera.

L'Hereu Riera

A la plassa nova
 un sarau hi ha
 que l'hereu Riera
 ya hi va naja' ballar
 I adios biciclea
 flor de Vilassar

Va l'hereu Riera
 que sab de ballar
 y ab la mes tonica
 qu'en lo poble hi ha.

La primera danco
 molt be va ballar
 mes a la segona
 la nova anirà

A fe' hereu Riera
 be pots ben dança'

de filats

que la teva aymada
a' la mort n'està.

Tota la música

de cop va parar.

Dona un tom per plaça

sombers a' ta mà,

n'agafa'l gambeto
y al bras se'l tirà.

¡Perdoneu ninetas

que m'en tinc d'amar,

que la meua aymada
a' la mort n'està.

Dret a casa seva

corrent se'n va anar.

tot pujant l'escala
la sent sospirar.

Deu vos guard, bicilia,
bicilia, com va?

de filats

Pera mi, Riera

molt malament va.

febre nit y dia

que'm cuyda a' mata

Baixa'ls ulls a' terra

s'en posa plora,

Qui'n ploras Riera

no'n tens que plora

tinc una germana

t'hi podria casar

Si ella no t'agrada

pel mon prou n'hi ha.

Pera mi, bicilia

cap més n'hi haurà.

Si'n gira d'esquena

a' l'iglesia se'n va

devant d'un sant crist

se'n va agenollà.

de filats

¡Oh glorios sont brito
volqueume ajudar!
Li feu que ella 's curi
m'hi tinch de casar!

de Espanaguera.

De la 1 a la 20 d'aquet capítol
me las conta Na Montserrat Cardús.

— III —

Cançons de Cani

Recullides a L. Climent, Vallirana
Llaviol y Cardadeu.

86 tis. — 25° S. — Aquesta lletra
Lo Baylet no correspon a
 la tonada n° 86

Lo Petit baylet demati s' llevà
 Agafa la arada y a llaurà se'n va

Sea mestressa es jove n'hi diu l' amorsar
 Un tupi de sopas y un crostó de pa
 Y una aranguedeta per poderl' passar,
 Y una corbasseta pera xarricar.

Feste ensa' baylet feste ensa' a' amorsar.
 No pot ser mestressa que tinch de llaurar:
 Aquest camp que llauró tinch de conrear.
 Al mitj d'aquell camp. una herbeta hi ha
 Que se'n diu falsia que may granarà.

Al mitj de la herbeta una font hi ha
 Que tots los qui hi beuen s'han de genollar
 De genoll entera, sombrero a' la mà.

Abentes ell bevia l'arno hi hauria.

Baylet si t'om sembla qu'això es trevallar
 Si her cort, nothamo, molt que'm fa suar.

Baylet, passa a casa que't vull despatxar.

de canvi

Eus dolls que t'edech no ta las vull dar
 Lo una me la quedo pel poch treballar;
 Lo altra me la quedo pel molt festejar;
 Lo altra per las bonyas que m'has fet portar.

de Vallirana

cantada per la meua avia.

— 25° 2. —Se'n lleva y se'n pentina

Se'n lleva y se'n pentina
 Barabom, barabom, ^{ai} bon-la va
 Se'n lleva y se'n pentina
 I a mitja ja se'n va

U la, o-la.
ai, ai, ai,

N'es folla d'un paisà

Lara-la-lia-la

bon ella surt de missa

Al xicot encontra

Que tal la Marieta

A la mare i com li va?

Per ara n'està bona

Per ara bona està

ella'n surt al balcó

I el seu xicot passa

La pinta li va caure

ell ja li va plegar

vingui la noble dama

Calis de pentinar.

de J. Climent.

— 25° 3. —El Senyor Rector

El rector de Sant Andreu
 M'ha fet una com un cove
 S'ha llevat dematinet
 A confessar a una dona

La butunau

La butunau de la camisolà

La butunau.

S'ha llevat dematinet

A confessar a una dona

Mentre l'està confessant

Ja n'arriba el seu home.

Que hi fa aquí el senyor Rector

Que hi fa aquí en aquesta dona

Ni confessa la muller

Que està mala pobre dona

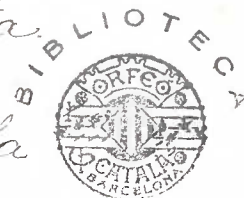
Que si no li fas remey

Allegu en serà morta

el remey que li fare

Ni doni un cop de pistola

I a voste senyor rector

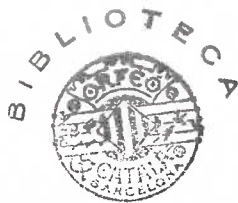

(Ni faran é la t.....
ni donaré un cop de revolver }
el rector quant sen aixés }
Si'n posa de mans a l'obra.
Les colles a les mans
Propicán las castanyolas.

de Llavíol

Aquesta canço sempre es comença per
los dos ultims versos de cada còlle.

Cantada per la dita Montserrat Bar-
dós

— N.º 4. —

L. Terrassa

El pobre terrassí
el pobre terrassí
cant'es al mitj del riu
el burau cau a l'aigua
aixequet burriquet
que'ns anirém a casa
puja paret amunt
com si fos una garxa
veu el senyor rector
que anava sense calsa
ensenya el uy del cul
y tota la requincalla

de Cardader.

Cantada per en Tomàs Balbey de Cardader.

- IV -

Cansons de Caysta

Recullidas a Blancafort L. Clement
y Leavern.

El Jia del Judici

és cert nos vindrà un dia
que tots hem de morir
grant aflicció y pena
es pensar ^{en} lo fi
en aquella trista hora
no hi trobarem confort
si no en las bonas obras
mes qu'en la flota y l'or
Procuna cristiá
reble los sacraments
confessar y combregar
ab tots arrepiments
I ab los predestinats
ab alegria y contento
sols alevor a' Deu
com a' suyo n' exento
Antes de combregar
un rato pensarem

de bapta

qui n'es aquell Senyor
que dintre'l cor rebem.

Diemhi ab temura
y ab molta humilitat
veniu, veniu mon Deu
veniu Pare estimat.

1ª Si jo no'n so' digne
de rebre aytal favor
perque en tota ma vida
n'estat peccador.

2ª Si jo no'n so' digne
de rebre aytal favor
dieune una paraula
purifiqueune mon cor

3ª a' Maria m'acullo
Mare del Fill de Deu,
que fou pera nosaltres
lo voler morir en creu.

Lo dia del judici

de bapta

nos vindrà a' judicar
y als bons ab lo cel
los ha de premiar.

4ª esta trista sentència
serà eternament

viuran al cel premiats
i patiran al infern.

5ª perque Deu nos libe
del temor d'aquell dia
diem ab contrició
un credo y Ave-Maria.

de Blancafort.

Cantada aquesta canço' per Na Ma-
ria Pla' de Blancafort. de 43 anys
d'edat filla de Blancafort.

Los Manaments

Quients esteu atents
 ohireu coses bones
 son los deu manaments
 coses molt virtuosas
 ¡ay!
 si'ls voleu escoltar
 are'ls vull començar.

Lo primer manament
 sobre totes las cosas
 según no jurarás
 si no cosas forasas
 ¡ay!
 jura la veritat
 si hi ha necessitat.

Ters sentificarás
 la festa qu'es manada
 també n'ohirás
 missa baixada o cantada
 ¡ay!

guarda aqueix manament
 que t'es convenient.

Quart y mare honorarás
 que hi tens obediencia
 gran premi guanyarás
 si ho fens ob paciencia
 ¡ay!

guarda aqueix manament
 que t'es convenient.

Lo quint no matarás
 qu'es crueltat sobrada

te n'en penediràs
una y altre vegada

jay!

sempre hem sentit a dir
qui mata ha de morir

Del sisè vull parlar
m'en causa major pena
ne'n volguen deshonrar
dona que siga elena

jay!

que qui deshonrara
en pecat estarà (i bé gayre bondat tindrà)

Del setè vull parlar
de las cosas robadas
y un punt no pararàs
fins habèrles tornadas

jay!
si'l setè vols guardar
vesten a confessar

Vuitè no llevaràs
may cap fals testimoni,
es arrich del mentir
qui es esclau del dimoni

jay!

qui no diu veritat
no'n te gayre bondat.

No desitjes las bens
si no que te'n pervingan
causan mals pensaments
mira no t'entretingas

jay!

que los bens desitjats

de lapté

may estan ben guardat.
guardat

de Blancafort.

de lapté

— 55.º 3. —

91 bis Los Sentits Corporals

Lo primer es veure a' Deu
qu'es veurer bona vista

¡ay!

qui podrá veure Deu
será al servici seu

Lo segon es oír la paraula divina
qui Deu Nostre Senyor del cel nos l'envia

¡ay!

que quant la oírem
sens pecat estarem.

Lo ters es oír la cosa alexandrina
qui es la Mare de Deu no n'hi ha de més
fina

¡ay!

qui la voldrá oír
ella sempre gosá

Lo quant es lo gustà aquell pa tant diví
que Deu Nostre Senyor del cel mos l'envia
¡ay!

que quant lo gustarem
se'n aprofitarem

Lo quint es ^{lo} tocar, l'ortia consagrada
que no la pot tocar si no una mà sagrada
¡ay!

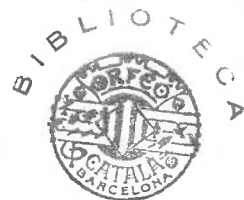
qui la valdrà tocar
missa haurà de cantar.

de Blancafort.

Los Mortals

Mortals alerta
que's cosa certa
que vindrà un hora
que'm de morir
puig lo temps passa
i que desgracia
esper nosaltres
pensar ab la fi
si le i pensabam
y ho meditabam
lo que importa
ab lo mori.

Ab diligencia
la conciencia
examinariam
vespre y mati.
Aquesta vida
es sense mida
de dia en dia
se va acabán

de bapt

la gent se'n riuen
per mes que diuen
que vindrà una hora
que ploraran.
Cuidado pares
alerta mares
que de vosaltres
neix tot lo mal
del poch cuidado
menys recato
dels fills y fillas
que t'ls mal crien
Si bé t'ls criaban
los ensenyavan
mentres son joves
d'amar a Deu
quant moririau
no'n temariau
de donar compte
davant de Deu,
Deu t'aprofita
lo contar y riure

de bapt

jove profa'
y deshonest
d'aquell mal vici
alla al judici
hauràs de donar compte
serà molt prest.
Mira tos passos
desfes los llaços
que lo dimoni
et te parats.
Suspira y plora
mentres es hora
y repentint
dels teus pecats.
Sea sepultura
on causa tristura
quant n'es oberta
però després
quant n'es tancada
l'hora es passada
al una tot cosa
no's pensa mes.

de baptu

Es un palacio
 qu'es ven espacio
 y es runcixen
 las dignitats
 alli corona
 cetro y barona
 mitre y toiles
 alli tot hi va.

Lo que jo sento
 es descontento
 que la gent jove
 ruge cantant
 cançons profanes
 mes que tiranes
 y en confessarse
 del mal que fan.
 Jo te aviso

perque desitjo
 que tot se solven
 jovers y vells
 frent los avisos
 mira no't fies

de baptu

de la velleja
 com ho fant molts.
 Si no pondera
 y considera
 que fan exemples
 vens per lo mor
 jah que locura
 ch desventura
 creuer tabaca
 fer tal peccat
 així's de creure
 d'arho a'compendre
 que'l que's predica
 es veritat.
 Per despedirme
 te'n vinch a' dirte
 esta sentència
 per ton remey
 mira y remira
 que Dei te mira
 siga allahont siga
 tot està present
 Amen.

de bapta

de Blancafort

De la 2 a la 4 d'aquest grupu
foum cantadas per la mateixa Na
Maria Pla' de Blancafort.

de bapta

- 5. -

La Corrikat

Dulcissim Jesús
Deume enteriment
Fieu que no'm desculdi
De vos un moment
A la Verge Maria
Em vuy encomenar
I l'àngel de la guarda
Qui'm vulgui guardar
En tanta tres anys
Qui'anava pe'l món
Anava descals
Patint per tothom.
Aquella sanc pura
Que va derramar
I humil criatura
No li puch pagar
Qui es amic del pobre
Es amic de Deu

de bapta

Per caritat al pobre
Qu'aniràs al cel.

Si yo trist de mi
No faia caritat
Giro las espatllas
A qui mos ha criat.
Això es cosa certa
Que havem de morir
Tot lo que tenim
Dexarem aquí.
Si anem a la gloria
Res ens endurèm
Sino bonas obras
Si per càis las fem.
Dia del judici
No sé que serà
En vindrà un gran jutge
Que'ns judicará.
No hi valdrem paraulas
Ni tampoch diners

de bapta

Para la sentencia
Segons lo procés

de Leavern.

Cantador per la nena Anita Roca
que la aprenque de ses tíes fillas de
Leavern comarca del Panadès

de bapta

94 Bis

— 204 —
— 5° 6. — Aquesta
letra no s'abap-

(Discreta Dama a la fada
da n° 94.)

Oh! Jesus soberano | padre de alma,
Deu me gracia y auxilio | para contor-la:
Las puertas de Madrid | de nuestra España
Ha havia una discreta | hermosa dama
Vivia con su marido | muy recatada.
El uy mana al marido | per'na a la guerra
Vaya precisamente | no se detenga
Coleura | Sant Antonio m'ajuda | de Padua
A mi mujer la dejó | encomendada.
Un marqués con su coche | llega a su casa
La dice a la señora | esas palabras:
"Hermosa | ven a gozar la rosa | si quieres
E dare' plata y oro | tomando
Durara' toda tu vida | siempre gattando
Con la senyora's veva | tan apurada
La llama a San Antonio: | ven a mi casa
Sigero | aqui esta' un caballero | ab casaca, i
Toma el marqués la puerta | ^{sempre y tombrero} con gran reme-
troba cosas perdidas | el qui li llama -dis.
San Antonio bendito | que n'es de Padua,

Discreta Dama n° 6.

— 205 —

de bapta

Antonio guardui-nos | del demonio de alma;
De falsos testimonios | de lenguas malas.

Sant Climent del Llobregat

Cantada per la citada Agustina
Benet de dit poble.

